

Čís. 13570.

Pokud jest i za platnosti Malého přidělového zákona (ze dne 27. května 1931, čís. 93 sb. z. a n.) zapotřebí svolení Státního pozemkového úřadu k dražbě přidělené nemovitosti, třebaže původní jen do zastavení přidělené nemovitosti stanovený zákaz zcizení pozbyl zastavením nemovitosti platnosti.

(Rozh. ze dne 24. května 1934, R II 26/34.)

Vymáhající věřitel navrhl exekuci vnucenou dražbou nemovitosti z přidělu. Soud první stolice exekuční návrh zamítl, ježto na nemovitosti vázl zákaz dalšího zcizení pro Státní pozemkový úřad. Rekursní soud exekuci povolil. Důvody: Prvý soud zamítl exekuční návrh, poněvadž na nemovitosti vázne zákaz dalšího zcizení pro Státní pozemkový úřad. Předchůdci povinné strany, manželé Adolf a Pavlína J-ovi, již koupili pozemkové parcely kupní smlouvou ze dne 7. září 1922, zavázali se v odst. VI. této smlouvy, že koupené pozemky do tří let zastaví a že si k dalšímu zcizení té neb oné pozemkové parcely před jejich zastavením vyžádají schválení Státního pozemkového úřadu. Takového případu tu není. Nehledíc k tomu, že tu nejde o smluvní zcizení před zastavením, které jest předpokladem převzatého závazku vlastníka, jde tu o povolení exekuce vnucenou dražbou domu na parcele již vystavěného a v pozemkové knize již vyznačeného. Není závary, by exekuce vnucenou dražbou nemohla býti povolena.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody :

Předmětem navrhované exekuce vnucenou dražbou je nemovitost z přidělu, která nespadá pod žádnou z výjimek uvedených v § 2 odst. (4) a v § 3 malého přidělového zákona čís. 93/31 a u které také lhůty stanovené v § 2 odst. (1) uvedeného zákona, co se týče potřeby svolení Státního pozemkového úřadu ke zcizení ještě neprošly. Není rozdílu co do nutnosti svolení ke zcizení mezi zcizením dobrovolným a vnuceným zcizením exekuční dražbou (§ 11 zák. čís. 93/31). Původní jen co do zastavení nemovitosti stanovený zákaz zcizení pozbyl ustanovením malého přidělového zákona platnost (§ 5 odst. (4) zmíněného zákona, plenární usnesení čís. 12.916 sb. n. s.) a svolení Státního pozemkového úřadu k navrhované dražbě je i nadále zapotřebí, pokud se týče nelze dražbu bez něho povolit (§ 11 zák. čís. 93/31), byť i onen původní zákaz zcizení zastavením nemovitosti již pominul. Ježto svolení Státního pozemkového úřadu k navrhované dražbě vykázano nebylo, právem první soud návrhu na dražbu nevyhověl.

Čís. 13571.

Návrh na povolení exekuce zabavením a přikázáním k vybrání pohledávek čsl. státu za vymáhajícím věřitelem z titulu poplatku ze služebních a ze zaopatřovacích smluv zaměstnanců vymáhajícího věřitele,

nevyhovuje předpisu § 54 čís. 3 ex. ř., není-li v něm uvedeno, zda a kterým zaměstnancům takové poplatky jsou předepsány a se jim srážejí.

V návrhu na povolení exekuce zabavením a přikázáním k vybrání pohledávek čsl. státu za vymáhajícím věřitelem z titulu srážek na daň důchodovou zaměstnanců vymáhajícího věřitele, jest majetková hodnota, na kterou se vede exekuce, s dostatečnou určitostí označena, uvedl-li vymáhající věřitel jména jednotlivých zaměstnanců a příslušné obvody berních správ.

Povolení exekuce zabavením a přikázáním k vybrání pohledávek čsl. státu za vymáhajícím věřitelem z titulu srážek na daň důchodovou, k nimž jest vymáhající věřitel povinen při výplatě služebních požitků svých zaměstnanců, může se státi i co do pohledávek státu, jež dosud nevznikly, jen když je již platně založena zákonnitá povinnost vymáhajícího věřitele k provedení srážek.

Při exekuci na pohledávky čsl. státu za vymáhajícím věřitelem z titulu daně činžovní a daně z obratu, jsou majetkové hodnoty, na které se vede exekuce, označeny s dostatečnou určitostí tím, že jsou uvedeny jak budovy, z nichž se vybírá činže, tak i výkony, z nichž je platiti daň z obratu.

K zabavení těchto daní do budoucnosti stačí, že je jejich právní důvod (zákonnitá povinnost vymáhajícího věřitele k placení těchto daní) již založen.

(Rozh. ze dne 25. května 1934, R I 489/34.)

Úrazová pojišťovna dělnická pro Čechy v Praze navrhla k vydobytí peněžité pohledávky proti československému státu povolení exekuce: 1. zabavením a přikázáním k vybrání pohledávky příslušející dlužníku proti vymáhající věřitelce, pokud se týče jejím zaměstnancům v návrhu uvedeným z titulu srážek na daň důchodovou podle zákona čís. 70/1927 hlavy I. příslušejícího a v budoucnosti mu vznikajícího do výše plus minus 500.000 Kč; 2. zabavením pohledávání povinné straně proti vymáhající věřitelce z titulu daně činžovní podle odd. II. hlavy V. zák. čís. 76/1927 sb. z. a n. za budovy čp. 1075 a 1117 v Praze II., příslušejícího a v budoucnosti vznikajícího do výše plus minus 500.000 Kč; 3. zabavením pohledávání povinné straně proti vymáhající věřitelce z titulu daně z obratu z domu čp. 1075 v Praze II. (ústřední topení a osob. výtah) podle zákona čís. 268/1923 v doslovu zák. čís. 246/1926, čís. 108/1930 a čís. 56/1932 sb. z. a n. příslušejícího a v budoucnosti vznikajícího do výše plus minus 500.000 Kč; 4. zabavením pohledávání povinné straně proti vymáhající věřitelce z titulu poplatků ze služebních smluv podle zákona čís. 295/1921 sb. z. a n. příslušejícího a v budoucnosti vznikajícího do výše plus minus 500.000 Kč; 5. zabavením pohledávání povinné straně proti vymáhající věřitelce z titulu poplatků ze zaopatřovacích smluv podle cís. nař. čís. 280/1915 ř. z. příslušejícího a v budoucnosti vznikajícího do výše plus minus 500.000 Kč. Soud prvního st. l. i c. exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Pokud stížnost uplatňuje, že daňové pohledávky budoucně splatné nejsou kompensabilní s pohledávkami již splatnými, shledává rekursní soud, že z návrhu samého není vůbec vidno, které pohledávky daňové pokud se týče poplatkové straně povinné v době návrhu příslu-

šejí, tím méně, které jí již v budoucnosti vzniknou, neboť není u každého jednotlivého zaměstnance vymáhající strany jako nositele povinnosti daňové, pokud se týče poplatkové, konkrétně uvedeno, o jakou číselně určitou srážku a o jakou ciferně určitou daň, případně poplatek zde jde, a na základě kterého předpisu daňového (poplatkového), a postrádá proto exekuční návrh potřebné individualisace v příčině označení částí majetku, na které exekuce vedena býti má, jak jest to ustanovením § 54 čis. 3 ex. ř. předepsáno.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu vymáhající věřitelky potud, že obnovil usnesení prvního soudu, pokud jím byla povolena exekuce zabavením a přikázáním k vybrání pohledávání povinné straně proti straně vymáhající, resp. její zaměstnancům z titulu srážek na daň důchodovou [odstavec A) usnesení prvního soudu] a pohledávání povinné straně proti vymáhající věřitelce z titulu daně činžovní [odstavec B)] a daně z obrátu [odstavec C)] příslušejícího a v budoucnosti vznikajícího do výše 500.000 Kč, jinak dovolacímu rekursu nevyhověl.

Důvody :

Názoru rekursního soudu, že exekuční návrh postrádá proti předpisu § 54 čis. 3 ex. ř. potřebné individualisace co do označení částí majetku, na které exekuce vedena býti má, lze přisvědčiti jen, pokud jde o exekuci zabavením a přikázáním k vybrání pohledávání povinné straně proti vymáhající věřitelce z titulu poplatku ze služebních a ze zaopatřovacích smluv. Vymáhající věřitelka neuvádí, zda a kterým zřízencům takové poplatky jsou předepsány a se jim sráží, a nelze z obsahu exekuční žádosti usuzovati, že má na mysli zřízence v odstavci 1 jmenované.

Jinak se má věc, pokud jde o ostatní pohledávání povinné strany proti vymáhající věřitelce, o jejichž zabavení a přikázání k vybrání tato žádá. Podle zákona ze dne 15. června 1927 čis. 76 sb. z. a n., jehož předpisu se vymáhající věřitelka dovolává, jest vymáhající věřitelka povinna, při výplatě služebních požitků ze služebního poměru vyplývajících a v § 11 odst. (1) až (3) uvedených srážeti daňové částky v §§ 30 a 36 podrobně vyznačené. Pokud jde o pohledávání z titulu srážek na daň důchodovou podle uvedeného zákona hlavy I. jest majetková hodnota, na kterou se vede exekuce, s dostatečnou určitostí označena, uvádí-li vymáhající věřitelka jména jednotlivých zaměstnanců a příslušné obvody berních správ. Této určitosti nepozbývá dotyčná část exekuční žádosti tím, že dotyčné pohledávání uvádí vymáhající věřitelka jako příslušející povinné straně proti ní, pokud se týče její zaměstnancům, neboť podle § 43 uvedeného zákona ručí vymáhající věřitelka státu za správné provedení a včasné odvedení srážek (§§ 30, 36 a 41) podle ustanovení § 264 čis. 3. Nejvyšší soud vyslovil a obšírněji vyložil v rozhodnutí čis. 10.587 sb. n. s., že jsou zabavitelné i pohledávky, jež mají nebo mohou vzniknouti z právního poměru co do právních podmětů, t. j. co do oprávněnosti a závaznosti, jakož i co do svého právního důvodu platně již založeného, ale dosud nevznikly, protože nebyl ještě uskutečněn některý skutkový předpoklad, na němž jest jejich vznik podle zákona závislý. O takový poměr jde i v souzeném případě, neboť jest zákonnou povinností každého příjemce služebních požitků, dosahují-li urči-

tou výši, platiti z nich důchodovou daň (§ 1 cit. zák.) a řádně vykonanou srážkou daně podle § 33 odst. (1) a (2) po případě vyměřením daně podle § 33 odstavce (1) a (2) jest daňové povinnosti učiněno zadost [§ 32 odstavec (1)].

Pokud jde o pohledávání z titulu daně činžovní a daně z obratu, jsou i tyto majetkové hodnoty, na které se vede exekuce, označeny s dostatečnou určitostí tím, že jsou uvedeny jak budovy, z nichž se vybírá činže, tak i výkony (ústřední topení a výtah), z nichž jest platiti daň z obratu. Co do zabavitelnosti těchto daní do budoucnosti poukazuje se na shora uvedené důvody, neboť i tu jde o právní důvod platně již založený (zákonitá povinnost vymáhající věřitelky ku placení dotyčných daní, kterou uznává).

Čís. 13572.

Bylo-li umluveno placení efektivně v anglických librách a byl-li dlužník v prodlení s placením, má věřitel nárok, aby se mu dostalo tolik, kolik mu příslušelo v den splatnosti, bylo-li placeno podle kursu v den placení a nikoli podle vyššího kursu v den splatnosti.

(Rozh. ze dne 25. května 1934, Rv I 1893/32.)

Žalobkyně dodala žalované zboží, za něž bylo smluveno efektivní placení účtu v anglických librách. Účet ze dne 23. června 1931 byl splatný dne 3. srpna 1931, byl však zaplacen teprve dne 26. srpna 1931. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se prodatelka na kupitelce zaplacení toho, o čem činila kursovní hodnota anglických liber, podle kursu v den placení (26. srpna 1931) méně, než v den splatnosti (3. srpna 1931). **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice k dalšímu jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Právem vytýká žalobkyně, že nemá opory ve spisech, poukazují-li nižší soudy k tomu, že prý žalobkyně přijala placení, jak se stalo, bez odporu; ani kdyby šlo jen o úsudek nebo názor soudů, nejsou pro to podklady ve skutkovém přednesu stran, naopak z dopisů ze dne 26. září 1932, ze dne 29. září 1932 a z dopisu ze dne 30. září 1932, jejichž správnost a pravost byla uznána, je patrné, že mezi stranami nebylo jednomyslnosti o tom, lze-li žalovanou stranou poukázanou úhradu považovati za plné zaplacení dluhu ve smyslu § 1413 obč. zák. Z rozsudků nižších soudů nevyplývá, že by byly k těmto dopisům přihlížely. Nesporným bylo mezi stranami jen to, že si žalobkyně ani při vystavení faktury ze dne 23. června 1931 a ani během další doby až do splatnosti k 3. srpnu 1931 nevyhradila nárok na náhradu kursovní difference pro případ poklesu anglické valuty. Tato okolnost je však po právní stránce zcela bezvýznamná, když nejde jen o pokles a z něho dovozované difference ke dni splatnosti účtu, nýbrž o diferenci při prodlení žalované strany. Žalovaná měla by pravdu, že by případný pokles anglické měny stihl žalobkyni, která patrně prý měla větší důvěru ve stabilitu anglické měny,